

**ZESPÓŁ SZKÓŁ
BUDOWLANO-ARCHITEKTONICZNYCH
42-600 TARNOWSKIE GÓRY
ul. Okrzei 3 • tel./fax 285-29-24**

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
NA ROK SZKOLNY 2017/2018
ZESPOŁU SZKÓŁ
BUDOWLANO-ARCHITEKTONICZNYCH
W TARNOWSKICH GÓRACH**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948r.
- Konwencja o Prawach Człowieka z 3 września 1953r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018
- Statut Zespołu Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny, który będzie realizowany w Zespole Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach powstał w oparciu o ponadczasowe wartości, potrzeby i oczekiwania rodziców, uczniów i nauczycieli. Jego głównym celem jest wspieranie i wspomaganie rozwoju uczniów, kształtowanie sposobu myślenia, wartości, postaw i zachowań uznawanych za pożądane oraz profilaktyka zachowań ryzykownych oraz korekcja deficytów i zaburzeń. O skuteczności oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych decyduje przede wszystkim to, że uczestniczą w nich wszystkie osoby, które otaczają wychowanków z każdej dziedziny ich życia. Dlatego zanim stworzony został program wychowawczo-profilaktyczny zanalizowano dotychczasową sytuację wychowawczą, poproszono o podzielenie się spostrzeżeniami, obserwacjami, wnioskami i deklaracjami rodziców, samych uczniów oraz nauczycieli. Program stanowi więc zbiór działań, które będą realizowane, aby urzeczywistniać właściwe wartości, modelować postawy, kształtować niezbędne umiejętności, uczyć zachowań, które pozwolą uczniom radzić sobie z zagrożeniami typowymi dla danego wieku. Program ma pomóc zaopatrzyć młodego człowieka w wiedzę i świadomość potrzebną do należytego funkcjonowania w rodzinie, grupie rówieśniczej a także w społeczeństwie.

Treści szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły, wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania a także uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej. Efektywność i skuteczność programu zależy nie tylko od tego, że przy jego tworzeniu zaangażowane są wszystkie podmioty biorące udział w procesie wychowawczym, ale przede wszystkim to, że w realizowanie zamierzonych zadań aktywnie włączą się zarówno uczniowie, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy szkoły jak i rodzice.

Aktualnie szkoła nie może ograniczać się tylko do samego procesu dydaktycznego, ale musi wspierać rodziców w wychowywaniu i wzmacniać wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży. Żadna placówka nie zastąpi rodziny, ale jej rola w procesie wychowawczym jest bardzo znacząca. Rodzice często oczekują pomocy i wsparcia w działaniach wychowawczych oraz realizowania konkretnych działań profilaktycznych.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- rozmów przeprowadzonych przez wychowawców z uczniami i ich rodzicami
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- analizy wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2016/2017,
- wniosków i analiz z pracy zespołu wychowawczego, zespołów przedmiotowych,
- analizy dokumentacji wychowawców i nauczycieli prowadzonych w dziennikach,

- analizy wyników klasyfikacji i promocji,
- analiza frekwencji,
- ocena efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wyniki sprawdzianów i egzaminów
- analizy ankiet dla rodziców i uczniów
- analizy dokumentacji pedagoga szkolnego
- diagnozy klas
- spostrzeżeń i obserwacji nauczycieli
- ewaluacji wewnętrznej

Misja szkoły

Misją szkoły jest systematyczne podnoszenie jakości jej pracy we wszystkich obszarach działalności, dążenie do wszechstronnego i indywidualnego rozwoju uczniów, kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, dostrzeganie i minimalizowanie zagrożeń występowania zachowań ryzykownych, uczenie radzenia sobie w sytuacjach trudnych, edukacja zdrowotna, przygotowanie do dorosłego i odpowiedzialnego życia, a także miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Pragniemy, aby nasza szkoła:

- była bezpieczna i przyjazna, a wzajemne relacje nauczycieli, pracowników szkoły, uczniów i rodziców opierały się na zasadach szacunku, życzliwości i pomocy;
- wyposażała uczniów w wiedzę i umiejętności przydatne w dalszej nauce lub pracy, pomagała im w ich wszechstronnym rozwoju oraz osiągnięciu sukcesu osobistego i zawodowego;
- przygotowywała uczniów do dalszego życia poprzez uczenie tolerancji, pozytywnego stosunku do nauki i pracy, odpowiedzialności, samodzielności i wiary we własne siły, poznanie zasad współżycia społecznego, zachęcanie do działania zespołowego, pielęgnowanie i poszanowanie tradycji.

Adresaci programu:

- wszyscy uczniowie naszej szkoły,
- rodzice, których mamy wspierać w procesie wychowawczym,
- nauczyciele i pracownicy szkoły, którzy są realizatorami programu

Sylwetka absolwenta Zespołu Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach:

1. Osobowość

Absolwent Zespołu Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach:

- to człowiek o szerokich horyzontach myślowych, który wie skąd się wywodzi i zna historię swojego narodu,
- wrażliwy na cierpienie i problemy drugiego człowieka
- otwarty na świat i drugiego człowieka,
- samodzielny, mający świadomość celu,
- znający swoje miejsce w społeczeństwie,
- potrafi współdziałać w grupie, klasie, szkole czy w środowisku,
- radzi sobie z podstawowymi problemami,
- potrafi rozwiązywać konflikty na drodze dialogu i negocjacji,
- jest kulturalny, życzliwy, uczynny, tolerancyjny,
- odpowiedzialny za swoje czyny i słowa,
- jest zaradny i mądry życiowo,
- sprawnie i odpowiedzialnie funkcjonuje we współczesnym świecie.

2. Rozumie i zna:

- swoje mocne i słabe strony i dąży do ich skorygowania,
- metody samokształcenia, rozwoju i istoty odpowiedzialności,
- zasady demokracji, prawa, istotę tolerancji,
- dobre obyczaje i kulturę bycia,
- problemy i zagrożenia ekologiczne,
- zasady bezpieczeństwa, zdrowia, higieny życia i pracy,
- historię i kulturę swego narodu i regionu,
- problemy współczesnego świata.

3. Posiada umiejętności komunikacyjne, społeczne i poznawcze:

- umie uważnie słuchać, kulturalnie dyskutować, poprawnie wyrażać myśli na piśmie i w mowie,
- umie porozumiewać się w przynajmniej jednym języku obcym,
- umie obsługiwać komputer i wykorzystuje jego programy,
- potrafi organizować pracę własną i grupy,
- pozytywnie reaguje na sugestie i twórczą krytykę,
- posiada wiadomości dotyczące wyborów studiów wyższych, planowania dalszej kariery zawodowej, posiada znajomość zawodów w szczególności związanych z budownictwem,
- umie znaleźć się w rzeczywistości XXI w.,

- umie wykorzystywać zdobytą wiedzę podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów,
- potrafi teoretycznie i praktycznie przygotować się do egzaminów,
- umie rozwijać swój organizm rekreacyjnie, sportowo, artystycznie,
- realizuje zasadę fair play w sporcie, nauce, zabawie,
- umie zorganizować czas wolny dla siebie i innych,
- potrafi korzystać ze źródeł naukowych i nowoczesnych źródeł informacji przeprowadzając ich selekcję,
- umie wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności w codziennym życiu,
- potrafi pomóc innym w nauce

Cele ogólne:

1. Wspomaganie naturalnego rozwoju, promowanie zdrowia,
2. Kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane,
3. Profilaktyka zachowań ryzykownych,
4. Korekcja deficytów i urazów

Priorytety programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2017/2018:

1. Poprawienie frekwencji na zajęciach lekcyjnych.
2. Uświadomienie młodzieży zagrożeń związanych z nowoczesnymi technologiami informacyjnymi, cyberprzemoc.

Lp.	Cel główny	Zadania	Oddziały	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Poprawienie frekwencji na zajęciach lekcyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzanie obecności na każdej lekcji, -comiesięczna analiza frekwencji oddziałów, -konsekwentna analiza nieobecności uczniów na zajęciach lekcyjnych, -wyznaczenie konkretnego terminu dostarczania wychowawcy klasy usprawiedliwień i konsekwencja, -punktualne zaczynanie i kończenie 	wszystkie oddziały	uczniowie wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice	cały rok szkolny

	Poprawienie frekwencji na zajęciach lekcyjnych.	<p>lekcji przez nauczycieli,</p> <p>-zwiększenie motywacji do nauki i nie opuszczania zajęć lekcyjnych,</p> <p>-uatrakcyjnianie treści przekazywanych na lekcjach poprzez stosowanie aktywnych metod pracy, innowacji pedagogicznych, wykorzystywanie nowoczesnych technologii informacyjnych,</p> <p>-rozbudzanie ambicji własnych ucznia, uświadamianie znaczącej roli edukacji w realizacji zamierzonych celów,</p> <p>-dostosowywanie wymagań do poziomu i możliwości ucznia,</p> <p>-stała współpraca wychowawcy z rodziną, monitorowanie absencji uczniów,</p> <p>-przestrzeganie opracowanych procedur postępowania w przypadku długotrwałej nieobecności ucznia w szkole,</p> <p>-pozytywne wzmacnianie uczniów z bardzo dobrą frekwencją.</p>	wszystkie oddziały	uczniowie wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice	cały rok szkolny
2.	Uświadomienie młodzieży zagrożeń związanych z nowoczesnymi technologiami informacyjnymi, cyberprzemoc.	<p>-przygotowanie i przeprowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących cyberprzemocy,</p> <p>-omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z nowoczesnych technologii komunikacyjnych na lekcjach gdzie nauczyciele z nich korzystają,</p> <p>-zajęcia warsztatowe dotyczące cyberprzemocy prowadzone przez specjalistów współpracujących ze szkołą,</p> <p>-spotkania z przedstawicielami policji i sądu uświadamiające młodzieży, rodzicom i nauczycielom zagrożenia związane z „istnieniem</p>	wszystkie oddziały	wychowawcy nauczyciele specjaliści z instytucji wspierających szkołę pedagog	cały rok szkolny

Uświadomienie młodzieży zagrożeń związanych z nowoczesnymi technologiami informacyjnymi, cyberprzemoc.	w sieci”, -omawianie zagadnień związanych z cyberprzemocą podczas spotkań z rodzicami, -stworzenie na terenie placówki możliwości zdrowego, aktywnego spędzania czasu wolnego jako alternatywy do funkcjonowania tylko w sieci.	wszystkie oddziały	wychowawcy nauczyciele specjaliści z instytucji wspierających szkołę pedagog	cały rok szkolny
--	---	--------------------	--	------------------

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich substancji i środków odurzających, psychotropowych, zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są bardziej narażeni na zachowania ryzykowne,
- 3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania substancji, odurzających, psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Działania profilaktyczne w szkole obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust.5 ustawy,

- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2, prze uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2.

Zespół Szkół Budowlano-Architektonicznych ściśle współpracuje z wieloma lokalnymi instytucjami wspierającymi działalność profilaktyczną szkoły. Są to :

- Powiatowa Poradnia Psychologiczno– Pedagogiczna w Tarnowskich Górach
- Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień
- Centrum Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Tarnowskich Górach
- Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach
- Zespół do spraw Nieletnich i Patologii przy Komendzie Powiatowej Policji w Tarnowskich Górach
- Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej w Tarnowskich Górach
- Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach
- Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Katowicach
- Młodzieżowe Centrum Kariery w Radzionkowie
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bytomiu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach
- Wydział Edukacji, Sportu i Turystyki w Tarnowskich Górach
- Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach
- Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Bytomiu
- Cech Rzemiosł Różnych, pracodawcy.

Zadania profilaktyczne programu na rok szkolny 2017/2018 :

- Promowanie zdrowego stylu życia i nawyków prozdrowotnych.
- Rozpoznawanie i przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym w szczególności zażywaniu substancji psychoaktywnych (alkohol, dopalacze, narkotyki, używki itp.).
- Uświadamianie negatywnego wpływu nadużywania komputera, Internetu, telefonu komórkowego i telewizji.
- Ochrona przed cyberprzemocą.
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości i rozwój samoświadomości.
- Eliminowanie przypadków przemocy słownej i fizycznej.
- Rozwijanie świadomości odpowiedzialności prawnej za czyny niedozwolone.

Formy realizacji zadań profilaktycznych:

- lekcje wychowawcze i przedmiotowe (pogadanka, drama, praca z tekstem, film, inscenizacja, rozmowa w kręgu itp.),
- zajęcia integracyjno-adaptacyjne,
- rozmowy indywidualne i grupowe,
- programy i zajęcia profilaktyczne realizowane przez pedagoga szkolnego i innych pracowników szkoły,
- zajęcia i działania prowadzone przez pielęgniarkę szkolną,
- programy i zajęcia profilaktyczne prowadzone przez pracowników instytucji wspierających pracę szkoły,
- wycieczki, imprezy kulturalno-oświatowe (kino, teatr, filharmonia, muzeum),
- akcje i uroczystości klasowe, szkolne, pozaszkolne, akcje charytatywne,
- zajęcia sportowe, zajęcia rozwijające zainteresowania i pasje,
- działalność SU, wolontariat,
- zebrania i rozmowy indywidualne z rodzicami, współpraca z Radą Rodziców,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- zajęcia biblioteczne,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli (zewnętrzne, wewnętrzne, samodoskonalenie).

Osoby odpowiedzialne:

- dyrekcja szkoły,
- wychowawcy klas,

- nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych,
- pedagog szkolny,
- nauczyciel bibliotekarz,
- pielęgniarka szkolna,
- pracownicy niepedagogiczni.

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest opracowanie sprawozdania z przeprowadzonych działań profilaktycznych, ich efektywność, skuteczność oraz ocena dokonana przez uczniów, rodziców i nauczycieli. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

DYREKTOR
Zespołu Szkół
Budowlano-Architektonicznych
[Podpis]
mgr inż. Józef Caus